

COVID-19 Pandemisi ve Sinema Sektöründe Kriz

Doç. Dr. Hakan ERKILIÇ

Mersin Üniversitesi

“COVID-19 Pandemisi ve Sinema Sektöründe Kriz” başlıklı bu araştırmada, COVID-19 pandemisinin sinema sektöründe yarattığı kriz ve bu krize yönelik destek paketlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Türkiye’de COVID-19 pandemisinin sinema sektöründe oluşturduğu krizi bütün yönleriyle ele almayı ve çözüm yollarını araştırmayı hedefleyen projede, sektörden 52 kişi ile derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerden elde edilen kriz ve destek mekanizmalarına yönelik veriler, araştırmanın amaçları doğrultusunda, sinema salonları, sinema çalışanları, yapım grubu, dijital platformlar, değer zincirinin değişimi ve festivaller olarak incelenmiş ve betimsel olarak analiz edilmiştir. Sinema sektöründe COVID19 pandemisinin yarattığı kriz, sektörün yapısal sorunlarından (örgütlenme, güvencesiz ve ağır çalışma koşulları, telif hakları, dağıtım ve işletmecilikte tekelleşme, yeterli sermaye birikiminin olmaması, korsan gibi) bağımsız olmayıp birbirleriyle ilişkili bu alanlardaki krizi daha da derinleştiren bir seyir izlemiştir. Genel destek paketlerinden öte, doğrudan sinema sektörüne özgü farklı destek paketleri oluşturulmalı ve sektör desteklenmelidir. Sinema alanının proje bazlı çalışma doğasına ve esnek-güvencesiz çalışma yapısına göre destek paketlerinin oluşturulması temel bir ihtiyaçtır/zorunluluktur. Destek paketleri kısa vadede COVID-19’un arızalarını gidermeye, uzun vadede ise sektörün yapısal sorunlarını çözmeye yönelik olmalıdır. Özellikle Avrupa’da pandemiye yönelik destek paketlerinin yalnızca krizi geçiştirmeye yönelik olmayıp, bu sürecin ötesinde, sektörün uzun vadede rekabet gücünü artırmaya yönelik olduğu gözlemlenmiştir. Türkiye’de de sinema sektörü için böyle bir sinema politikasına ihtiyaç vardır. Projenin kapsamı ve çok katmanlı yapısı gereği çoklu verilerin toplanmasına ihtiyaç duyulmuştur. Çoklu verilerin bütüncül bir anlayışla derlenmesi ve değerlendirilmesi için araştırma yöntemi olarak karma yöntem kullanılmıştır. Sektör temsilcileri ile yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme tekniği başta olmak üzere nitel yöntemlerin yanı sıra sektörün mali yapısına dair belgelerin incelenmesini içeren nicel araştırma yöntemleri bir arada yürütülmüştür. Pandemi, sinema sektörünün var olan - ve söz konusu bu süreçte farklı boyutlar kazanan - yapısal sorunlarını çözmek için katalizör işlevi görebilir. Sinema, gerek ulusal kültürün önemli bir temsilcisi olma niteliğinden ötürü, gerekse kültür ekonomisi içinde yüksek katma değer yaratma potansiyeline sahip olması nedeniyle kriz zamanlarının da ötesinde desteklenmek zorundadır.